

«زبان‌شناسی دکارتی»

مؤلف: نوام چامسکی

مترجم: احمد طاهریان

ناشر: هرمس

سال نشر: ۱۳۸۹

نوبت چاپ: سوم

محل نشر: تهران

تعداد صفحات: ۱۲۹

کتاب زبان‌شناسی دکارتی می‌تواند به عنوان منبع فرعی برای درس دستور گشتاری در مقطع کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی همگانی به کار رود. از دیگر کتاب‌هایی که به موضوعاتی مشابه می‌پردازند می‌توان به کتاب‌های زبان و مسائل دانش و «دانش زبان» نوشته نوام چامسکی و ترجمه دکتر علی درزی اشاره کرد.

- با توجه به نشر بسیار پیچیده و دشوار چامسکی، ترجمه اثر نسبتاً خوب است.
- میزان رعایت قواعد ویرایش و نگارش خوب است.
- کیفیت اثر از لحاظ حروف‌نگاری، صفحه‌آرایی، صحافی، طرح جلد و ... خوب است.
- در تجدید چاپ کتاب هیچ تغییری نکرده است.
- اثر حاضر دارای پیشگفتار، بیان هدف، خلاصه کلی و فهرست موضوعی، فهرست نام‌ها و منابع است.
- مفاهیم بنیادی در این اثر در بین آرای فیلسوفان و فلاسفه زبان به صورتی کمتر آشکار بیان شده است.
- معادل‌سازی‌ها به طور کلی خوب است.

۱۰۸ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- کتاب به این دلیل که آموزشی نیست فاقد تمرین و آزمون و جدول و تصویر و از این قبیل ابزارها است.
- به هیچ وجه نباید از این اثر به عنوان متن درسی استفاده کرد و برای تدریس در هیچ مقطعی به عنوان منبع اصلی توصیه نمی‌شود.
- این اثر فاقد فهرست مندرجات است.
- به طور کلی با توجه به این که این اثر از سوی مؤلف آن به عنوان کتاب درسی نگاشته نشده است با سرفصل‌های شورای عالی برنامه ریزی برای دروس مربوط به دستور زایشی سازگاری ندارد و به هیچ وجه تصویری جامع از هیچ‌یک از روایات دستور زایشی چامسکی را به دست نمی‌دهد.
- اثر فاقد داده‌های زبانی و تحلیل آن‌هاست و اطلاعاتی زیر بنایی و فلسفی را در مورد رویکرد چامسکی به دستور زبان و ریشه‌یابی آرای او در طول تاریخ در اختیار خواننده قرار می‌دهد.
- نسبت به وضعیت کنونی دستور زایشی فاقد هر گونه نوآوری است. به طور کلی این اثر یافته‌های فلسفی دستور زایشی را در سال ۱۹۶۶ نشان می‌دهد.
- نظم منطقی و انسجام مطالب در هر فصل و کل اثر نسبتاً خوب است.
- در این اثر نویسنده با احاطه به علوم ریاضی، زبان‌شناسی، فلسفه در حدی فراتر از یک نویسنده معمول از آثار فیلسوفان و فیلسوفان زبان بهره جسته است.
- در این اثر همه مطالب ارائه شده با ذکر منبع آمده است.
- استنادات و ارجاعات فراوانی از سوی نویسنده به آثار سایر دانشمندان داده شده است. طرح این آرا عمدتاً به خاطر نشان دادن ریشه‌های دستور زایشی در آثار پیشینیان، هر چند به صورت پراکنده است.
- در این اثر رویکرد عقل‌گرایی در فلسفه به چشم می‌خورد.
- این اثر در درک ریشه‌های فلسفی دستور زایشی مناسب است.

کتاب زبان‌شناسی دکارتی اثر خوبی است که توسط دانشمند بزرگی که وی را با انیشتین مقایسه نموده‌اند به رشته تحریر در آمده است و مترجم محترم نیز تمام همّ

زبان‌شناسی دکارتی ۱۰۹

خود را به کار بسته تا ترجمه‌ای هر چند روان از آن به‌دست دهد، لیکن ماهیت این اثر به لحاظ محتوا و نیز نثر بسیار پیچیده نویسنده فهم آن را همچون فهم بسیاری دیگر از آثار مؤلف دشوار ساخته است. بهتر است این اثر در کنار منابع اصلی معروف دستور زایشی چامسکی معرفی شود و به هیچ‌وجه از آن به عنوان متن درسی در هیچ دوره‌ای استفاده نشود.